

Remissvar

Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation
(SOU 2023-59) och Statlig forskningsfinansiering

2024-01-31

Swedish Incubators & Science Parks

Inledande sammanfattning	3
Fokus på innovativa små och medelstora företag, deras stödstrukturer och innovationsmiljöer	5
Forskning, utveckling - och innovation?	5
Andra länder storsatsar långsiktigt	6
Myndigheten för strategisk forskning	8
Gemensamt ansökningssystem	8
Test och demo	9
Central funktion för internationalisering	9
Innovationsmyndigheten	10
Risk för ett försvagat ekosystem och färre innovativa företag	10
Deeptech kan falla mellan stolarna	11
Internationalisering	12
Synkade insatser nationellt och regionalt	12
Avslutande sammanfattning	13

Inledande sammanfattning

SISPs remissvar på Forskningsfinansieringsutredningen (SOU 2023:59) utgår från innovativa startups och scaleups, samt de stödstrukturer och innovationsmiljöer som bidrar till dessa företags utveckling. Här är en sammanfattning av vårt remissvar.

Nationell strategi för forskning och innovation

SISP instämmer i behovet av en nationell strategi för forskning och innovation.

Behov av ytterligare utredning

Vi välkomnar förslagen om att effektivisera myndighetsstrukturen för forskningsfinansiering, men vi understryker en ytterligare utredning som tittar på nyttiggörandet och värdeskapandet av forskningen.

Internationell konkurrens

Sverige riskerar att hamna efter internationellt om vi som nation inte ökar fokus på att omvandla forskningsresultat till innovation och marknadsvärde.

Balans mellan forskning och innovation

Vi betonar också vikten av att balansera finansiering mellan forskning, utveckling och innovation. Vi oroar oss över en obalans där innovation och därmed nyttiggörande och marknadsintroduktion inte prioriteras tillräckligt.

Betydelsen av Sveriges innovationsmiljöer

Ett välfungerande stödsystem med regionalt förankrade innovationsmiljöer, som stöttar innovativa små och medelstora företag genom deras utvecklingsresor, ökar chansen för företagets överlevnad markant.

Deeptech riskerar falla mellan stolarna

Deeptechlösningar tar ofta 10–20 år att utveckla och kommersialisera. Vi är oroliga för att dessa bolag, som behöver stöd i många olika faser över TRL-skalan, hamnar i det organisatoriska mellanrummet mellan Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten.

Effektivisering av systemet

En effektivisering av forskningsfinansieringssystemet och en enhetlig tolkning av statsstödsregler för att minska administrativa kostnader välkomnas.

Test- och demoanläggningar

Ett fungerande system för att tillgängliggöra test- och demonstrationsmiljöer är nödvändigt, framför allt för innovativa små och medelstora företag som idag inte har tillgång till Sveriges världsledande testbäddar.

Minskat ekonomiskt stöd

Vi känner en oro över den föreslagna kraftigt minskade budgeten för Innovationsmyndigheten och dess påverkan på stödet till innovativa småföretag och ekosystemet.

Internationalisering av innovation

Om målen i Sveriges nya utrikeshandelsstrategi ska vara uppfyllda år 2030 krävs ett stort myndighetsövergripande samarbete för innovativa startups och scaleups internationalisering. Det koordinerande ansvaret bör ligga på samma myndighet som får ansvaret för innovativa startups, scaleups och deras ekosystem.

Fokus på innovativa små och medelstora företag, deras stödstrukturer och innovationsmiljöer

SISP- Swedish Incubators & Science Parks är medlemsorganisationen för 63 av Sveriges regionalt förankrade innovationsmiljöer. Våra medlemmar (inkubatorer och science parks) finns över hela Sverige och har som främsta uppdrag att se till att fler innovationer når en marknad, genom affärsutveckling, tillgång till finansiering, nationella och internationella nätverk samt utvecklingsprojekt. De företag (startups och scaleups) som finns i dessa miljöer utvecklar morgondagens näringsliv och lösningar på globala utmaningar såsom klimat, säkerhet och välfärd. Företagen får genom våra medlemmar stöd genom sin utvecklingsresa för att nå marknaden snabbare och med lägre risk än om de hade gjort resan själva. I slutbetänkandet av Forskningsfinansieringsutredningen (SOU 2023:59) som offentliggjordes den 11 oktober föreslås tre nya myndigheter ersätta nuvarande Formas, Forte, Vetenskapsrådet och Vinnova, externa forsknings- finansieringen vid Energimyndigheten, samt 20 mindre sektorsmyndigheter. De nya myndigheterna föreslås vara: Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten. Vi har koncentrerat vårt svar på Myndigheten för strategisk forskning samt Innovationsmyndigheten, då det är dessa som berör våra prioriterade områden och målgrupper.

Vi instämmer till fullo i utredningens förslag kring att Sverige behöver en nationell strategi för forskning och innovation. Vi ser också ett stort behov av en nationell strategi för startups och scaleups, liksom många andra europeiska länder har antagit och kraftsamlar kring, som Tyskland, Holland, Spanien och snart Danmark. Vi ser en stor risk i utredningens förslag när det gäller innovativa startups som har sin bas i forskning (så kallade deeptechbolag) som nu riskerar att hamna mellan Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten. Vi instämmer i att systemet för forskningsfinansiering kan och bör effektiviseras. Likaså uppmuntrar vi en enhetlig tolkning av statsstödsregler, samt en minskning av administrativa kostnader både för sökande och finansiärer genom enade system och ansökningsprocesser. Dock behöver dessa vara anpassade för företag, inte enbart forskare.

Att ha ett fungerande innovations-, investerings- och näringslivsklimat för små och medelstora företag är centralt för Sveriges framtida konkurrenskraft. Vi uppmuntrar därför starkt det tydliga uppdrag, ägarskap och mandat för innovativa startups, scaleups och deras innovationsmiljöer som finns i nya Innovationsmyndighetens beskrivning. Vi vill dock särskilt understryka vad utredaren säger i sina slutkommentarer, att en ytterligare utredning som tittar på hela den statliga finansieringen för innovativa startups, scaleups och deras innovationsmiljöer behöver genomföras, det vill säga nyttiggörandet och värdeskapandet av forskningen som gynnar samhället och främjar tillväxt och utveckling, innan en eventuell omorganisering initieras.

Forskning, utveckling- och innovation?

Den svenska innovationssektorn står inför en paradox där hög nivå av innovation och teknologiska framsteg möts av försiktighet och bristande implementering. För att säkerställa en ledande internationell position inom innovation krävs en övergripande strategisk plan som

integrerar forskning, utveckling och innovation. Trots den betydande rollen för finansiering av innovation i detta sammanhang, framhåller vi behovet av en mer balanserad fördelning av resurser mellan forskning och utveckling å ena sidan och innovation och nyttiggörande å den andra.

Regeringens höstbudget visar redan negativa konsekvenser för innovativa startups och scaleups, med nedskärningar som kommer påverka företag och deras stödsystem avsevärt. Dessa nedskärningar kan ha långsiktiga konsekvenser för Sveriges förmåga att konkurrera internationellt inom forskning och innovation. En central utmaning är att säkerställa att forskningsresultat från akademien blir värdeskapande i näringslivet, och nedskärningar i innovationsfinansiering riskerar att underminera detta mål.

För att vara ett ledande forsknings- och innovationsland måste Sverige integrera FoU-systemet över olika TRL-skalar och maximera synergier mellan grundforskning, innovationsprocesser och konkurrenskraftiga företag. En särskild fokus bör ligga på att effektivt finansiera innovativa startups och deras ekosystem, vilket inte fullt ut beaktas i nuvarande utredning. Dessa företag har potential att driva ekonomisk tillväxt och lösa samhällsutmaningar genom hållbar innovation.

Den svenska försiktigheten i att implementera innovationer och dra nytta av teknologiska framsteg riskerar att göra att andra länder, som Tyskland och Nederländerna, snabbt överträffar oss. För att säkerställa Sveriges framtid måste vi förstå de särskilda behoven hos innovativa små och medelstora företag, inklusive startups och scaleups. Att stärka innovationsekosystemet kräver nära samarbete mellan aktörer, tidigt stöd i utvecklingsfaserna, och en fördelning av resurser som maximerar möjligheten till innovation, tillämpning och marknadsintroduktion. Utredningens förslag tenderar att förstärka försiktigheten och långsamheten i att implementera innovationer, vilket kommer att hämma Sveriges konkurrenskraft på den globala arenan.

När Vinnova rapporterar resultatet från de inkubatorer som har ingått i det nationella inkubatorprogrammet de senaste fyra åren (2018-2022) visar det sig att tillgången på ägarkapital till företag som är i inkubation har ökat dramatiskt. Under 2022 attraherade 260 bolag i excellensinkubatorerna totalt nära 1,8 miljarder i ägarkapital, vilket är en ökning med 250 miljoner kronor jämfört med 2021. Detta trots att tillgängligheten till riskkapital minskade med nära en femtedel förra året. Det är ett kvitto på att företagen från Sveriges nationella inkubatorprogram håller hög kvalitet och att programmet är bra på att stötta dem i kapitalanskaffning.

Kvinnliga ägarlag från nationella inkubatorprogrammet tar också in högre andel riskkapital än svenska tillväxtbolag generellt, nämligen 4,3% (jämfört med nationellt snitt på 0,8%). Mixade lag står för 50,5% (jämfört med 3,2%). Det visar att det går att bygga förutsättningar för jämställt företagande när Sverige arbetar metodiskt som i nationella inkubatorprogrammet.

Andra länder storsatsar långsiktigt

Tyskland antog 2022 för första gången en nationell startupstrategi med målet att stärka stödet för innovativa småföretag i startup fas. De primära målen med strategin är bland annat att

underlätta startup spin-offs från vetenskap och universitet, stärka regulatoriska sandlådor och skapa bättre förutsättningar för innovativa småföretag att växa globalt.

Nederländerna har, i en satsning på att bli bättre på att få ut kunskap från grundforskning och universitet till marknaden, reserverat cirka 400 miljoner euro från sin långsiktiga innovationsfond "National Growth Fund". Detta är ett samarbete mellan många intressenter inklusive flera departement, universitet och forskningsinstitut, och leds av Finansdepartementet. Ambitionen är att skapa fyra gånger mer impact genom att genomföra dubbelt så många valideringsprojekt, det vill säga att ta forskning till en marknad.

Spanien presenterade 2021 en nationell strategi med syfte att omvandla Spanien till en entreprenörsnation innan decenniets slut. Strategin innehåller 50 åtgärder inom fyra utpekade områden: att höja mognadsgraden på investering; attrahera talang; främja skalbarhet och etablera en entreprenöriell offentlig sektor. En del av strategin är också en ny startuplag som ska förenkla den administrativa bördan, attrahera och behålla talang, sammanföra yrkesutbildningar, universitetsstudier och växande bolag samt inkludera skattelättnader och investeringsincitament.

Myndigheten för strategisk forskning

Sverige ligger i topp bland de mest innovativa länderna i världen gällande publiceringar, investeringar i forskning samt högkvalitativa patent. Däremot hamnar vi långt ned i globala mätningar när det kommer till att omvandla forskningsresultat till värde i samhället, utöver publiceringar och patent. Vi har en för låg andel forskningsresultat som blir innovationer som når en marknad och kommer samhället till gagn. Att utveckla ett hållbart samhälle genom innovation är ett långsiktigt arbete som behöver ske tillsammans med forskning och akademi, det nya näringslivet, det etablerade näringslivet, vårt samhälle och den offentliga sektorn. Samverkan med framförallt Innovationsmyndigheten som kommer närmare företagen/marknaden, är avgörande för att den föreslagna myndighetsstrukturen ska fungera, dvs om vi ska lyckas stärka vår globala konkurrenskraft genom en av våra främsta styrkor - innovation. Här blir det väldigt viktigt att skapa strukturer för det operativa samarbetet mellan myndigheterna från start.

Myndigheten för strategisk forskning föreslås bli den största myndigheten med 344 årsarbetskrafter och fördela 7,8 miljarder kronor per år. Vi välkomnar att myndigheten ska utgå från behov i näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle.

Gemensamt ansökningssystem

Vi är positiva till att de finansierande myndigheter ska ha ett och samma ansökningssystem. Det ökar kravet på samverkan mellan de tre föreslagna myndigheterna. Det är dock av yttersta vikt att se till att innovativa startups prioriteras på samma sätt som forskningstunga aktörer i utlysningar och att ansökningssystemet är anpassat även för den målgruppen. Vi ser gärna att det finns en separat budget som är nyckelmärkt för denna målgrupp.

Myndigheten för strategisk forskning ska också se till att det finns en matchning mellan näringslivsstrukturen och den forskning som bedrivs i Sverige. Vi lägger stor vikt vid att myndigheten behöver se till att den forskning som bedrivs får bästa möjliga förutsättningar att nå en marknad, hela vägen från laboratorium och idé till tjänst eller produkt på en global marknad.

Myndigheten för strategisk forskning ska finansiera den forskning och innovation som stödjer andra myndigheters sakområden. Vi ser här en risk i centraliseringen av finansiering. Exempelvis är Energimyndigheten idag en oerhört viktig finansiär för innovativa forskningsresultat och senare företag med klimatinnovationer. Handläggarna är ämneskunniga och har mycket god omvärldskunskap. Energimyndighetens olika instrument för finansiering kan stödja en teknologi genom hela TRL-skalan, från forskning till kommersialisering, uppskalning och internationalisering, vilket gör att de kan följa och finansiera en teknologi från start till mål, med stor kunskap att bedöma relevans vid varje steg upp genom TRL-skalan. I den föreslagna myndighetsstrukturen finns det risk att denna process byråkratiseras när man bygger in ett ytterligare steg mellan expertis och sökande forskare och företag. En annan risk är att kontinuitet och ansvar faller mellan stolarna, då de första finansierings stegen i detta förslag skulle ligga på myndigheten för strategisk forskning, och därefter på Innovationsmyndigheten.

Test och demo

För att kunna testa och validera ny teknologi krävs ett välfungerande system för att tillgängliggöra test- och demonstrationsmiljöer. Den finansieringsmodell som finns idag kräver att medel kommer från olika typer av källor, exempelvis från näringslivet, forskningsinstitut, regionala aktörer, kommuner och statliga myndigheter. De innovativa småföretagen som behöver testa och utvärdera idéer tidigt för att öka innovations- och utvecklingstempot, minska risker och kostnader och snabba på en marknadsintroduktion, har idag inte råd att använda Sveriges test- och demoanläggningar. Sveriges testmiljöer måste tillgängliggöras för alla bolag, oavsett storlek och ekonomiska muskler. Kostnaden för att använda dessa behöver sänkas för att anpassas till innovativa småföretag med begränsade resurser.

De finansiella möjligheterna för företag i startup och scaleup fas att nyttja dessa miljöer behöver därmed säkerställas. Vi välkomnar därför förslaget att Myndigheten för strategisk forskning får ett utpekat ansvar för statens del av finansieringen av test- och demo, men poängterar att det behöver följas med ett uppdrag som syftar till att tillgängliggöra dessa strukturer för innovativa små och medelstora företag.

Central funktion för internationalisering

Utredningen föreslår att Myndigheten för strategisk forskning ska ha en centraliserad funktion för internationalisering. I vår värld, vi som jobbar nära de entreprenörer, företag och innovationsfrämjande aktörer som inkubatorer och science parks, tycks det ineffektivt att denna funktion ligger hos den här myndigheten och inte Innovationsmyndigheten som ska stödja företag i en mer marknadsnära utvecklingsfas. Vi är rädda för att internationella samarbeten blir för centrerade mot forskningssamarbeten och att Sveriges små, innovativa bolag inte inkluderas i satsningar. Små innovativa företag behöver också stödjas för att kunna söka och dra fördelar i att delta i projekt med stöd från EU:s ramprogram för forskning och innovation. Idag bemannar Vinnova och Vetenskapsrådet det gemensamma kontoret i Bryssel, Sweden's Research and Innovation Office (SWERI). Funktionen bedöms fortsatt som viktig för att säkerställa starka nätverk i Bryssel och för att säkra ett effektivt svenskt påverkansarbete. Fler svenska innovativa småföretag (inte minst inom deeptech) bör stödjas så att fler får möjlighet att ingå i utlysningar inom pelare 3: Innovativa Europa. Idag finns det nationellt stöd för SMF, men inget anpassat för innovativa småföretag. Samtidigt är detta en utpekat och prioriterad målgrupp i EU:s Innovationsagenda. Myndigheten för strategisk forskning bör rikta specifika insatser i form av rådgivning för att informera och identifiera möjligheter, samt stöd i ansökningsförfarandet, till innovativa småföretag.

Sveriges nya utrikeshandelsstrategi har tre övergripande mål: Sveriges konkurrenskraft ska stärkas och förutsättningar för handel, investeringar och innovation förbättras, svenska företag ska öka sin export och närvaro på internationella marknader, och Sveriges ställning som prioriterad partner för grön och digital omställning globalt ska stärkas.

Om målen i strategin ska vara uppfyllda år 2030 krävs ett stort myndighetsövergripande samarbete för innovativa startups och scaleups internationalisering. Det koordinerande ansvaret bör ligga på samma myndighet som får ansvaret för innovativa startups, scaleups och deras ekosystem.

Innovationsmyndigheten

Vi tycker att det är bra med en myndighet som har helhetsansvar för innovativa små och medelstora företag samt de innovationsmiljöer som stödjer dessa företag. För ett effektivt system är det också bra att man synkar regionala insatser för dessa målgrupper.

Den nya Innovationsmyndigheten beskrivs ha som ambition att stödja hela värdekedjan för att få fler idéer från akademien att testas och möjliggöras genom växande bolag, genom att samla ansvaret för innovationskontor, holdingbolag och inkubatorer.

Vi ser dock risker med att forskare nämns som den prioriterade målgruppen, när endast 24% av de idéer som genomströmmar inkubatorerna i det nationella inkubatorprogrammet kommer från akademien. Här borde en ökning av inflöde av idéer från forskare och studenter ske. Det som dock inte nämns i utredningen är den viktiga roll som inkubatorerna har för att stödja idéer som kommer från individer utanför respektive lärosäte. Nästan 50% av idéerna, både dem som valideras liksom accepteras, inom det nationella inkubatorprogrammet kommer utifrån, det vill säga inte från forskning, utan från privatpersoner eller spin-offs från företag. Sveriges inkubatorer har här en väldigt viktig roll i att stödja idéer som kommer från individer utanför lärosätena.

Vi är också frågande varför science parkerna inte nämns i utredningen? Sveriges science parks är nyckelspelare i att både den nya företagen och de mer etablerade utvecklas och ställer om till önskade resultat i samhället. Utredningen lyfter innovationshubbar som prioriterade miljöer att stödja, men ingenstans nämns science parks. I utredningens förslag gällande "innovationshubbar" nämns endast organisationer som drivs eller finansieras av industrin. SISP är positiva till att utredningen föreslår en myndighet med helhetsansvar för innovativa små och medelstora företag samt de innovationsmiljöer som stödjer dessa företag. Vi ser ett stort värde i att synka regionala insatser för dessa målgrupper på nationell nivå för ett mer sömlöst och mer effektivt innovationsekosystem. Det kommer att krävas att Innovationsmyndigheten ger möjlighet att ta nya initiativ och snabbt anamma nya angreppssätt. Det kommer att krävas mod och en risktolerant inställning, både från regeringen och en framtida myndighetsledning, för att skapa förutsättningar för ett konkurrenskraftigt näringsliv och att kunna lösa fler komplexa samhällsutmaningar.

Det interna arbetet inom Innovationsmyndigheten bör präglas av experimentella arbetssätt, snarare än enbart traditionella utlysningar, där nya former för att välja ut och finansiera projekt systemförändrade testas.

Risk för ett försvagat ekosystem och färre innovativa företag

Sedan år 2003 har Sverige haft ett nationellt inkubatorprogram (NIP) som finansieras av Vinnova tillsammans med regionala aktörer, och genomförs i programperioder om fyra år. Inkubatorerna ansöker för att få genomföra programmet i konkurrens. Företag som är, eller har varit, anslutna till excellensinkubatorer sysselsatte under 2022 nära 21 200 personer och deras nettoomsättning uppgick till över 27 miljarder kronor. Det innebär en ökning i antalet anställda med ca 5 200 samt omsättning med 6,5 miljarder kronor sett från 2020 till 2021.

De 29 inkubatorer som ingick i programmet under 2022 utvärderade strax över 4 000 idéer. Största andelen av de prövade och antagna affärsidéerna under 2022 kom från fristående innovatörer, 48 procent, följt av näringslivet med 25 procent och på tredje plats akademien med 24 procent. Av idéerna från akademien var majoriteten deeptech.

I Vinnovas senaste årsredovisning från 2022 visar resultatet det nationella inkubatorprogrammet att tillgången på ägarkapital till företag som är i inkubation har ökat dramatiskt. Under 2022 attraherade 260 bolag i excellensinkubatorerna totalt nära 1,8 miljarder i ägarkapital, vilket är en ökning med 250 miljoner kronor jämfört med 2021. Detta trots att tillgängligheten till riskkapital minskade med nära en femtedel förra året. Den sektor som attraherar allra mest, både statligt och privat kapital, är life science.

Sverige ligger i topp bland de mest innovativa länderna i världen när man mäter publiceringar, investeringar i forskning och högkvalitativa patent. Däremot hamnar vi långt ned i globala mätningar när det kommer till att omvandla forskningsresultat till värde i samhället och på marknaden. Vi har alltså redan en för låg andel forskningsresultat som blir innovationer. Sverige har idag 13 innovationskontor, med väldigt begränsade resurser, som tillsammans ska stödja minst 36 lärosäten. Samtidigt har vi 19 holdingbolag och 38 inkubatorer (varav 29 direkt kopplade till universitet), som tillsammans har ett inflöde av idéer från akademien på 24%. Dessutom fungerar holdingbolagen ofta som investerare i väldigt tidiga faser för att andra finansieringskällor saknas i så tidiga skeden. Det är antingen innovationskontor eller universitets nära holdingbolag som hanterar dessa idéer från forskning i de allra tidigaste skedena, finansierade med VFT-medel eftersom universitet inte får använda någon annan finansiering för den typen av stöd. Ett annat sätt att verifiera ny teknologi är genom innovationscheckar som hanteras av inkubatorer och science parks. Dessa checkar används för att stimulera ökad tillgång till teknik- och innovationsinfrastruktur samt stödja immaterialrättshantering och affärsrådgivning.

Om Innovationsmyndigheten enbart har en budget på 1,7 miljarder kronor, riskerar Sverige att drastiskt försvaga det tidiga stöd som är kritiskt för att få dessa innovationer att nå en marknad och komma samhället till gagn.

Deeptech kan falla mellan stolarna

Deeptechbolag är innovativa företag som bygger på forskningsresultat och/eller starka intellektuella tillgångar och tar ofta 10-20 år att utveckla och kommersialisera. Sverige saknar redan idag en långsiktig plan och finansiering för att stödja de bolag som utvecklar detta, både i tidiga och sena faser. Sverige behöver ett nationellt, långsiktigt deeptechprogram med kraftigt förstärkta resurser för att kunna stötta deeptech i alla faser, från forskning till skalande bolag. Programmet kan med fördel bli ett tilläggsprogram som ges till näringslivskontor, holdingbolag och det nationella inkubatorprogrammet. Vi behöver också se över den svenska tolkningen av statsstöd för att möjliggöra en kraftfull och långsiktig satsning på deeptech, I den föreslagna myndighetsstrukturen är vi oroliga för att denna utveckling och dessa företag hamnar mellan myndigheten för strategisk forskning och innovationsmyndigheten, när vi tvärtom behöver en nationell sammanhållen kraftsatsning på dem.

Internationalisering

Internationella insatser nämns i utredningen som viktiga för att hjälpa innovativa små och medelstora företag att nå en global marknad. Flertalet officiella delegationer genomförs under året, av bland annat Regeringskansliet prioriterade länder. Samarbetsplattformar har också utvecklats och i aktiviteterna inkluderat startups för att öka deras möjligheter till internationella forskningssamarbeten, samt möjligheten att attrahera internationella kunder. Det har varit en viktig hävstång i det internationella nätverkanget, bolagens globala tillväxt och samtidigt en del av marknadsföringen av Sverige som starkt innovationsland. Vi ser det som riskfyllt att dra ner på satsningarna kring dessa samarbetsplattformar och nätverk, som tagit många år att etablera. Många länder konkurrerar om partnerskap med ledande innovationsnationer.

Synkade insatser nationellt och regionalt

Att samla insatser för innovativa småföretag i en och samma myndighet kan effektivisera stödmöjligheterna. Under 2019-2022 hade myndigheterna som utredningen tittat på 840 öppna utlysningar. Av dessa ansvarade enbart Vinnova för cirka 400. Det är inte enbart svårnavigerat för företagen utan även administrativt krävande att ta del av dessa utlysningar. Dessutom kräver det stora resurser hos myndigheten.

I slutbetänkandet nämns Tillväxtverket och ALMI som myndigheter som kan ges utökat ansvar kopplat till samma målgrupp. Samtidigt har utredningen inte genomlyst deras befintliga insatser och stöd. Då Tillväxtverket, genom Europeiska regionalfondsprogrammen, finansierar betydande del av regionala insatser där stödaktörer med målgruppen innovativa små och medelstora företag finns, blir det mycket viktigt att detta synkas mellan regionerna på nationell nivå.

Vi anser att en ytterligare utredning som tittar på hela den statliga finansieringen för innovativa startups, scaleups och deras innovationsmiljöer behöver genomföras, det vill säga nyttiggörandet och värdeskapandet av forskningen som gynnar samhället och främjar tillväxt och utveckling.

Avslutande sammanfattning

Vi, SISP, Swedish Incubators & Science Parks, har lämnat vårt, våra medlemmars och medlemmars företags, remissvar på Forskningsfinansieringsutredningen (SOU 2023:59), som föreslår en omstrukturering av forskningsfinansieringen i Sverige.

I remissvaret betonar vi vikten av en nationell strategi för forskning och innovation, men uttrycker oro att förslagen innebär sämre förutsättningar för innovativa startups som har sina rötter i forskning. **Vi anser att en ytterligare utredning som tittar på hela den statliga finansieringen för innovativa startups, scaleups och deras innovationsmiljöer behöver genomföras, det vill säga nyttiggörandet och värdeskapandet av forskningen som gynnar samhället och främjar tillväxt och utveckling. Denna utredning behöver göras innan en omorganisering genomförs.**

SISP ser risker i de föreslagna förändringarna, särskilt när det gäller den föreslagna minskningen av Innovationsmyndighetens budget. Vi framhåller att ett väl fungerande innovations-, investerings- och näringslivsklimat för små och medelstora företag är avgörande för Sveriges framtida konkurrenskraft. SISP välkomnar förslagen om att effektivisera myndighetsstrukturen för forskningsfinansiering men betonar vikten av att öka fokus på nyttiggörande och värdeskapande.

I remissvaret belyser SISP även den svenska paradoxen där höga nivåer av innovation och teknologiska framsteg inte alltid omsätts i samhällsnytta och framhåller behovet av att öka antalet forskningsresultat som blir värdeskapande för företag. Vi poängterar vikten av att balansera finansieringen mellan forskning, utveckling och innovation.

Bredvid en nationell innovationsstrategi vill vi också se en myndighetsövergripande nationell strategi för innovativa startups och scaleups. Dessa företag är kritiska för Sveriges framtida konkurrenskraft. Sverige behöver titta på och lära av andra europeiska länder, som Tyskland, Nederländerna och Spanien, som satsar långsiktigt för att främja överföring av forskning till innovation.